

Előszó a 2023. évi éves versenypolitikai jelentéshez

Margrethe Vestager, ügyvezető alelnök és a versenypolitikáért felelős biztos

Ha visszatekintünk a 2023-as évre, aligha lehetne az elért eredményeket a folyamatos válságok hatásaitól függetlenül megvizsgálni. A háború Ukrajnában közvetlenül a globális világjárványt követte, és mindkét válság továbbra is érezhető, ami arra kényszeríti az Európai Bizottságot, hogy megossza figyelmét, és ne csak a hosszú távú szakpolitikai célkitűzésekre összpontosítson, hanem a válságkezelési intézkedéseket is folytassa.

Szerencsére a versenypolitika területén, csakúgy, mint más területeken, mindkettőre képesek voltunk. A válságkezelés ebben az évben kivételes mértékben folytatódott az állami támogatások ellenőrzése terén: A Covid19-világjárvánnyal összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes keret, valamint az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben elfogadott ideiglenes válság- és átállási keret alapján több mint 200 határozatot fogadtak el. A válságkezelés nemcsak az egyetlen területe volt az állami támogatások amúgy is zsúfolt programjának: összesen több mint 600 határozat született.

Az antitröszttel és a kartellekkel kapcsolatos szakpolitikában is jelentős volt a munkateher. Öt határozatot hoztunk, hat kifogásközlést adtunk ki, és hét előre be nem jelentett ellenőrzést végeztünk. Ezek között volt néhány mérföldkőnek számító ügy, mint például az *Intel* szemben a központi feldolgozó egységek kapcsán (CPU-k) fennálló piaci erőfölénnyel való visszaélés miatt kiszabott bírság, valamint a védelmi ágazatban hozott első kartellhatározat.

Ami az összefonódás-ellenőrzést illeti, a válság alatt megnövekedett egyesülési és felvásárlási tevékenységek újabb hektikus évet eredményeztek a Bizottság számára. 2023-ban 333 összefonódásra vonatkozó határozatot fogadtunk el, amelyek közül 271-et egyszerűsített eljárás keretében hagytunk jóvá. A Bizottság 11 tervezett felvásárlásba avatkozott be, és megtiltott egy tervezett összefonódást, az *eTraveli Booking* általi felvásárlását. Az *Illumina/GRAIL* egy sajátos ügy volt. Bár 2022-ben megtiltottuk az egyesülést, 2023-ban még továbbra is a helyreállító intézkedésekkel foglalkoztunk, amelyek kötelezték az *Illuminát* az ügylet megszüntetésére.

Mindezen tevékenységekkel párhuzamosan a Bizottság folytatta a 2019-ben meghatározott szakpolitikai prioritások megvalósítását, amelyeket a megbízatása kezdetén tűzött ki. A digitális átállás folyamatát a világjárvány csak felgyorsította. Ez még sürgetőbbé teszi, hogy az EU megfelelő szakpolitikákat vezessen be, amelyek biztosítják, hogy digitális piacaink nyitottak, megtámadhatóak és biztonságosak legyenek, valamint az európai fogyasztók és vállalkozások érdekeit szolgálják. Az éghajlatváltozás hatásai pedig válságos és nem válságos időkben egyaránt érezhetőek Európában és világsszerte; ami egyre inkább azt mutatja, hogy még mennyi teendőnk van a klímasemlegesség eléréséig.

2023-ban gyors ütemben folytatódott a közös európai érdeket szolgáló fontos projektekkel kapcsolatos munka. A fejlett felhőalapú és pereminformatikai technológiák kutatásához, fejlesztéséhez és első ipari bevezetéséhez nyújtott legfeljebb 1,2 milliárd euró összegű állami támogatás jóváhagyása hét tagállamot és 19 vállalkozást – köztük kis- és középvállalkozásokat – érintett. Ezek az úttörő projektek jelentős előrelépést jelentenek az adatkezelési technológiák terén, és pozitív továbbgyűrűző hatást gyakorolnak az EU egészére.

A zöld gazdaságra való átállás szempontjából természetesen nem a versenypolitika az Európai Bizottság legfontosabb eszköze. Ennek ellenére fontos szerepet kell játszania az EU szén-dioxid-

kibocsátásával kapcsolatos célok elmozdításában. 2023-ban az ideiglenes válság- és átállási keretben nyújtott állami támogatás számos módon támogatta az EU dekarbonizációs és éghajlatváltozással kapcsolatos erőfeszítéseit: az európai acélipar támogatásától kezdve a megújuló hidrogénen át a tengeri szélenergiáig, valamint a szénbányászattal foglalkozókat is támogatták az Uniónak a fosszilis tüzelőanyagoktól való elmozdulása érdekében. Új horizontális együttműködési iránymutatásokat is közzétettünk, amelyekben tisztáztuk, hogy a vállalatok hogyan működhetnek együtt jogszerűen az ágazatukban annak érdekében, hogy elérjék a környezetvédelmi előlépéseket.

Végezetül 2023-ban jelentős előrelépés történt a digitális piacokról szóló jogszabály és a külföldi támogatásokról szóló rendelet terén. A digitális piacokról szóló jogszabály tekintetében a Bizottság hat digitális platformot jelölt ki „kapuőrként”, és összesen 22 alapvető platformszolgáltatást fed le. A digitális piacokról szóló jogszabály arra kötelezi a kapuőröket, hogy feleljenek meg a digitális piacokról szóló jogszabályban meghatározott szabályoknak, ezáltal nagyobb választási lehetőséget és szabadságot biztosítanak a szolgáltatások fogyasztói és üzleti felhasználói számára.

A külföldi támogatásokról szóló rendeletet szintén 2023 óta alkalmazzuk. Ez a rendelet elősegíteni az egyenlő versenyfeltételek megteremtését az EU-n kívüli országokból támogatásban részesülő vállalatok esetében. Az új szabályok lehetővé teszik a Bizottság számára, hogy vizsgálja ezen támogatásokat annak biztosítása érdekében, hogy azok ne okozzanak torzulásokat egységes piacunkban. Amennyiben ez megtörténne, megtehetjük a szükséges intézkedéseket, például bírságok kiszabását, jogorvoslatokat, sőt tranzakciók megakadályozását.

Mindez kiegészíti az eljárásaink és szabályaink észszerűsítésére irányuló folyamatos munkát, biztosítva, hogy azok megfeleljenek az előttünk álló kihívásoknak. Mivel 2023 kihívásokkal teli év volt, tekintettel arra, hogy a válságkezelés és a szakpolitikai célkitűzések megvalósítása közötti egyensúlyra törekedtünk, tudom, hogy a jövőben még további kihívásokkal nézünk szembe. Szerencsére sikerült hatékonyan és egységesen érvényesíteni a versenyszabályainkat és tanúbizonyságot tettünk a rezilienciánkról.

Készen állunk.